

Lieksan Luonnonystävät ry
5.3.2012
Kaskenkatu 44
81700 Lieksa

18.6.2013

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry
Kauppakatu 44
80100 Joensuu

Lieksan kaupunki
Lieksan ja Nurmeksen tekninen virasto
Pielisentie 3 (PL 41)
81700 LIEKSA

Tiedoksi: Pohjois-Karjalan Ely-keskus

Asia: **LAUSUNTO Mäntyjärven tilan 20:2 (422-427-20-2) ranta-asemakaavan ehdotus**

Kiitämme lausuntopyynnöstänne todeten samalla pettymyksemme, koska luonnosvaiheen lausuntoamme ei huomioitu lain edellyttämällä tavalla. Maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää osallisten kuulemista kaavoituksen kaikissa vaiheissa.

Tämä kaavaehdotus ei poikkea juurikaan kaavaluonnoksesta. Tämä lausuntomme on sisällöltään lähes samanlainen kuin 5.3.2012 antamamme lausunto.

Selostusluonnoksessa todetaan, että esitetyn kaavan johdosta ympäristön laatu ei heikenny ja luonto-olot voivat jopa parantua koska rakentamisen määrä on varsin väljää. Mielestämme esitetyn rakentamisen määrä on kaikkea muuta kuin väljää. Kaava-alueen pienten vesistöjen rannoille esitetään yli 80 uutta rakennuspaikkaa. Mäntyjärven rannoille esitetään lähes yhtenäinen rakennuspaikkojen ketju. Rakennusmitoitus nousee jopa yhdeksään rakennuspaikkaan kilometrillä.

Kaava-alueen rakentamattomat erämaiset vesistöt ovat osa arvokasta koillista luontovyöhykettä. Maakuntakaavan 1 vaiheessa epämääräisesti määritelty raja-alue kulkee halki Patvinsuon ja Autiovaaran suojelualueiden. Epämääräisestä rajauksesta riippumatta ovat tämän kaava-alueen vesistöt osa arvokasta erämaa-aluetta. Alueen luonnonrauhasta kertovat myös luontoselvityksessä alueella tavatut arat lintulajit, kaakkuri ja metsähanhi.

Kaava-alueen rakentamattomille vesistöille ei tule ohjata rakentamista. Suuri-Kuikka, Sulkulampi, Kasarmi-Valkea, Pitkä-Hukka, Pyytöjärvi ja Koivas tulee säilyttää osana arvokasta erämaa-aluetta. Mäntyjärven rakennusmitoitusta tulee pienentää. Lähes 50 rakennuspaikkaa parin neliökilometrin kokoiselle järvelle on ehdottomasti liikaa.

Selostusehdotuksessa esitetyt vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön ovat luontoarvojen osalta lähinnä rakentamisen ehdollistamia mielipiteitä, jotka eivät perustu

tosiasioihin. Esitetyt mielipiteet ovat lähinnä heittoja, eivätkä ne käsittele vaikutuksia lajitasolla. Vaikutusten arviointi on olennainen osa kaavoituksessa ja maankäytön ohjauksen tulee viimekädessä perustua sen tuottamaan luotettavaan tietoon. Tässä kaavaehdotuksessa todetaan muun muassa, ” *kaavoitus ja rakentaminen eivät vaikuta haitallisesti luonnonympäristöön ja sen säilymiseen*”. Kyseinen toteamus osoittaa joko täydellistä välinpitämättömyyttä tai tiedon puutetta. Rakentamattomille pienille vesistöille sijoitetut yli 80 uutta rakennuspaikkaa eivät voi olla vaikuttamatta haitallisesti alueen luonnonympäristöön.

Edelleen tässä kaavaehdotuksessa todetaan, että ” *vapaa liikkumismahdollisuus vähenee hieman kaavan toteuduttua ja kortteleiden tultua rakennetuiksi. Muutos ei ole merkittävä*”. Tämäkin toteamus osoittaa, että kaavoittaja ei kykene arvioimaan kaavaehdotuksen todellisia vaikutuksia. Todellisuudessa esimerkiksi kaavan keskeisimmälle vesistölle, Mäntyjärvelle osoitetaan lähes 40 uutta rakennuspaikkaa. Käytännössä koko järvi sulkeutuu vapaalta liikkumiselta. Jäljelle jäävät lyhyet vapaat rantaosuudet eivät sovellu liikkumiseen, ne ovat pääosin kosteita suorantoja ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita.

Vaikutusten arvioinnin heikosta tasosta kertovat myös monet muut puutteet. Kaavoittaja ei ole arvioinut esimerkiksi lisääntyvän liikenteen aiheuttamia haittoja tai uusista tieyhteyksistä syntyviä haittoja. Kaava-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitseva Patvinsuon kansallispuisto tulee myös huomioida kaavan aiheuttamien mahdollisten haitallisten vaikutusten johdosta.

Kaavasunnittelun edetessä vaikutusten arviointi tulee tehdä ympäristöviranomaisen toimesta.

Tämä kaavaehdotus on lähinnä esitys joka perustuu pelkästään rakentamisen määrän maksimointiin. Tässä kaavaehdotuksessa ei oteta huomioon alueen luontoarvoja eikä tämä ehdotus ota huomioon vapaiden rantojen käyttötarvetta. Tämä kaavaehdotus on maankäyttö- ja rakennuslain vastainen.

Suunnitelma on merkittävässä ristiriidassa myös 2009 tarkennettujen Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) kanssa, kuten seuraavista lainauksista ilmenee. Vuoksen vesistöalue, jonka erämaisista latvaosista suunnittelualue olennaisesti edustaa, on yksi VAT-asiakirjassa mainituista erityisistä aluekokonaisuuksista

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota.

Alueidenkäytön suunnittelussa rantaan tukeutuva loma-asutus on suunniteltava siten, että turvataan luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden säilyminen sekä loma-asumisen viihtyisyys.

Alueidenkäytöllä edistetään rannikkoalueen, Lapin tunturialueiden ja Vuoksen vesistöalueen säilymistä luontoja kulttuuriarvojen kannalta erityisen merkittävänä aluekokonaisuuksina. (...)

Alueiden erityispiirteet tunnistetaan ja alueidenkäyttö sovitetaan mahdollisimman tasapainoisesti yhteen poikkeuksellisten luonnonolojen, luonnon kestokyvyn ja kulttuuriarvojen turvaamiseksi. (...)

Vuoksen vesistöalueella ohjataan matkailua, vesistöjen virkistyskäyttöä ja vesiliikennettä sekä rakentamista ja muuta maankäyttöä siten, että järviluonnon, maiseman ja kulttuuriperinnön erityispiirteet säilyvät.

Lieksassa 18.6.2013
Lieksan Luonnonystävät ry

Ahti Keränen
puheenjohtaja

Mari Suonio
sihteeri

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry

Sanna Saarnio
puheenjohtaja

Pekka Ylhäinen
sihteeri